

Saksbehandler: Beate Fagerli

Referanser: MKR/AU 28/13 og MKR 26/13

Saksdokumenter:

Ingen

Økumenisk handlingsplan

Sammendrag

Bakgrunn

På sitt møte i mai 2010 diskuterte MKR Den norske kirkes økumeniske engasjement. Saken ble også drøftet i Teologisk nemnd som utarbeidet en artikkelsamling; «Kirke nå – Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke». Boken ble sendt som ressursdokument for hovedtemaet på Kirkemøtet i 2011. Her ble også saken KM 12/11 «Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke i en økumenisk kontekst» behandlet. I vedtaks punkt 6 fra Kirkemøtet heter det:

6. *Kirkemøtet ber videre Mellomkirkelig råd om å utarbeide en handlingsplan for økumenikk som inkluderer grunnlagstenkning rundt den lutherske kirkes tilhørighet til den verdensvide kirke. En slik plan bør synliggjøre misjon og de eksisterende økumeniske relasjonene. Videre bør planen vise hvordan lutherske kirker bidrar inn i den økumeniske dialogen, så vel som påvirkes av det økumeniske fellesskap.*

Men i tillegg til dette punktet inneholder vedtaket flere punkter som kan ha betydning for det videre arbeidet med en økumenisk handlingsplan:

- Kirkemøtet ønsker at refleksjonsprosessen rundt det å være evangelisk-luthersk i en økumenisk kontekst videreføres og tas inn bl.a. i arbeidet med ny kirkeordning (vedtak 1 og 2).
- Kirkemøtet ber om at 500-årsmarkeringen av reformasjonen forankres lokalt, nasjonalt og internasjonalt, i folkekirken, men også økumenisk (vedtak 3).
- Kirkemøtet ber de sentralkirkelige råd i samarbeid utarbeide et profildokument om Dnks egenart i en økumenisk kontekst (vedtak 4).
- Kirkemøtet ber MKR om å gjøre internasjonal teologisk grunnlagstenkning og økumenisk relevant materiell tilgjengelig for menighetene (vedtak 5).

Av hele Kirkemøtets vedtak kan en lese at en økumenisk handlingsplan bør være basert på en konfesjonell og økumenisk refleksjonsprosess. Konkret bør handlingsplanen forholde seg til sentralkirkelige planer, slik som et nytt profildokument for Dnk og 500-

årsmarkeringen for reformasjonen. Selv om det ikke er spesifikt uttrykt i vedtakspunkt 6, gir vedtaket i sin helhet uttrykk for at en økumenisk handlingsplan bør forholde seg til et internasjonalt, nasjonalt og lokalt plan.

Pågående arbeid med relevans for handlingsplanen

I mellomtiden har det også vært arbeidet videre med deler av prosessen. Teologisk nemnd har vært trukket inn i refleksjonsprosessen rundt ny kirkeordning, bl.a. i forberedelsen av Kirkerådets refleksjonsdokument «Kirkeordning etter 2013». I tillegg har dagsseminarer som berører refleksjon rundt ny kirkeordning vært avholdt, et seminar om «Ekklesiologi og ny kirkeordning», et seminar om begrepet «folkekirke» og et seminar om «Tilsyn», hvor innledningene er utgitt eller skal gis ut i Luthersk Kirketidende og Nytt Norsk Kirkeblad. Teologisk nemnd ønsker å integrere flere av disse temaene i en publikasjon om folkekirken (se MKR-sak 34/13).

UKM 2013 behandlet en sak om Økumenisk dialog. Denne følger av UKMs tidligere behandling av hva det vil si å være luthersk (UKM 2010), og refleksjoner rundt det å være økumenisk. I den forbindelse ble Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) invitert til å samtale med MKR på MKRs rådsmøte i september 2013 – i den hensikt å tenke høyt sammen om økumeniske tema og arbeidsområder som angår unge lokalt, og som det vil være viktig å arbeide videre med i årene som kommer.

Trosopplæringskonferansen 2013 arrangerte for første gang et økumenisk seminar med panelsamtale mellom representanter fra fire kirkesamfunn. Seminaret hadde tittelen «Trosopplæring i samarbeid med andre kirker» og behandlet tema knyttet til økumenisk samarbeid lokalt. En rekke erfaringer og ideer ble nevnt, noe som viste et stort potensiale for økumenisk samarbeid om trosopplæring. Økumeniske seminarer er tenkt videreført i fremtidige trosopplæringskonferanser.

Kirkerådet er i gang med å sette ned en hovedkomité som skal planlegge reformasjonsjubileet i 2017. Her har en stabgruppe samlet informasjon på eksisterende initiativ og programmer og levert innspill til videre arbeid. Selv om Dnk oppretter sin egen hovedkomité, er det ventet at denne vil trekke økumeniske samarbeidspartnere inn i sitt arbeid.

Kirkerådets kommunikasjonsavdeling planlegger en omlegging og intensivering av Dnks kommunikasjonsarbeid. En fornyelse av kirkens nettsider er under planlegging og gir store muligheter for en oppdatering av kommunikasjon av økumeniske saker, så vel som kommunikasjon med økumeniske partnere. Likedan er arbeidet med kommunikasjon og medier intensivert på feltet økumenikk og internasjonale spørsmål. Kirkerådet har også påbegynt sitt arbeid med et profildokument og med en fornyelse av kirkens visjonsdokument. Kirkens selvpresentasjon og visjoner er viktige å trekke på i arbeidet med ny økumenisk handlingsplan.

Kirkemøtets behandling av økumeniske generalforsamlinger i 2013

MKR har utsatt videre behandling av saken i påvente av to større økumeniske generalforsamlinger i 2013; generalforsamlingene i KEK og KV i 2013. Forberedelse til disse to generalforsamlingene ble behandlet av Kirkemøtet i 2013, og oppfølging i etterkant av generalforsamlingene kan ha betydning for arbeidet med en økumenisk handlingsplan. I Kirkemøtets vedtak heter det bl.a.:

1.

- Formidle hjem til egen kirkevirkelighet impulser og erfaringer fra andre kirker i deres arbeid med migranter, flyktninger, asylsøkere og minoriteter og i særlig grad romfolket.

2. ...

- Bidra med erfaringer fra Dnks arbeid med diakoni, misjon og kirkeordning inn i samtalene om misjon -og kirkedokumentene, og ta med seg impulser tilbake.

- Bidra til at KVs omfattende arbeid med fred, fattigdom, klima og miljø blir videreført og støtte KVs arbeid med å sikre kvinners rettigheter og motarbeide overgrep og vold.

- Fremme fokus på rettigheter for mennesker med funksjonshemming.

- Dele erfaringer fra arbeidet i samisk kirkeliv under generalforsamlingen med tanke på å styrke KVs urfolksarbeid

3...

Kirkemøtet vil oppfordre:

- Lokalmenighetene til å hente inspirasjon og følge med på KVs generalforsamling og ta i bruk ressursmateriellet i gudstjeneste, bibel- og samtalegrupper og øvrige aktiviteter i menigheten.

- Menighetene oppfordres til å bruke en av søndagene i tilknytning til KVs generalforsamling (27. oktober eller 3.november) til en forbønn for KV og gi en orientering om det pågående møtet i Busan.

- Biskoper og proster til å bruke KV-dokumentene om enhet, kirken og misjon som studie- og samtalemateriell i samlinger med kirkelige ansatte.

- De sentralkirkelege råd til å utarbeide informasjonsmaterieell om KVs generalforsamling til bruk i offentligheten og i lokalmenighetene.

- Misjonsorganisasjonene i Samarbeidsrådet for Menighet og Misjon til å vurdere et nærmere samarbeid med KVs kommisjon for misjon og evangelisering

Utfordringer for økumenisk handlingsplan:

I KM 12/11 vedtakspunkt 6 (se ovenfor) ligger det noen føringer for hva en økumenisk handlingsplan skal inneholde. Det ligger også muligheter for å tenke pågående arbeid inn i planen. Likedan forventes det at oppfølging av de økumeniske generalforsamlingene bør arbeides inn i planen.

I sin behandling av saken la MKR/AU vekt på at følgende innspill til fokusområder og tema:

- En bør unngå å sette i gang større planarbeid, men knytte det opp mot eksisterende årsplanarbeid og pågående arbeid.
- Vi må ha en hovedplan som er nasjonal. I tillegg bør vi ha noe som handler om hvordan en stadfester det økumeniske arbeidet som allerede skjer, både

bispedømmevis og på menighetsplan; en plan som stadfester at det arbeidet som skjer lokalt, er økumenisk. Planen bør være praktisk og menighetsorientert.

- De kompliserte samtalene går nå ikke mellom kirkesamfunn, men internt i kirkene. Dermed får vi tre forskjellige utfordringer som henger sammen: dialog med andre religioner, dialog med andre kirker og dialog internt. Alliansøkumenikk må vi også forholde oss til. Ungdommens kirkemøte stiller viktige spørsmål og har spennende erfaringer som vi må ta med.
- Det er viktig å tenke prosessuelt og involvere andre avdelinger i Kirkerådet i det praktiske økumeniske arbeidet vi gjør. 500-årsjubileet er spennende økumenisk sett, den diakonale siden er viktig, og det er mye potensiale i trosopplæringen.
- Forslag til plan kunne legges fram for KM i 2016, med startår i 2017. Det ville gi god tid til å jobbe fram et god økumenisk plan fra reformasjonsjubileet.

Men noen grunnleggende utfordringer gjenstår:

- Hvilken lengde og hvilket format skal planen ha?
- Hvilket tidsperspektiv skal planen ha?
- Hvordan kan planen involvere nasjonalt, regionalt og lokalt nivå i Dnk?
- Hvem skal ta planen i bruk, og hvordan skal den brukes?

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd ber sekretariatet om å legge fram utkast til disposisjon til en økumenisk handlingsplan ut fra de innspill som kom fram i møtet.

